

OIKEUSTURVAN EHDOT

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry
Voimassa 13.11.2023 alkaen

1 Määritelmät

Näissä ehdoissa tarkoitetaan

Liitolla:

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry:tä.

Jäsenellä:

Liiton jäseniä.

Liiton toimihenkilöllä:

Liiton juristeja, lakiasiantuntijoita ja neuvottelupäälliköitä.

Asiamiehellä:

Asianajajaa tai muuta juristia, joka toimii Jäsenen asiamiehenä tai avustajana Oikeudenkäyntiasian käsittelyssä.

Vastapuolella:

Jäsenen työnantajaa tai muuta tahoja, jota kohtaan Jäsen on esittänyt Oikeusturvan piiriin kuuluvan vaatimuksen tai joka on esittänyt tällaisen vaatimuksen Jäsentä kohtaan.

Oikeusturvalla:

Liiton Jäsenille tarjoamaa korvausta näissä ehdoissa tarkoitetuista asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista.

Oikeudenkäyntiasialla:

Jäsenen työ-, virka- tai toimeksiantosuhdetta, työhönottoa tai päätoimista luottamustoimea koskevaa riita-, rikos- tai hallintoasiasiaa, joka voidaan käsitellä Suomessa käräjäoikeudessa, hallinto-oikeudessa tai näiden muutoksenhakuasteissa taikka työtuomioistuimessa tai välimiesmenettelyssä.

Oikeudenkäyntiasialla tarkoitetaan myös työtapaturma- tai ammattitautiasiasiaa, joka voidaan käsitellä tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa ja tämän muutoksenhakuasteissa.

Oikeusturvatapahtumalla:

Riita-asioissa hetkeä, jolloin Vastapuoli on kiistänyt Jäsenen esittämän vaatimuksen joko perusteeltaan tai määrältään tai Jäsen on kiistänyt Vastapuolen esittämän vaatimuksen joko perusteeltaan tai määrältään. Oikeusturvatapahtuman katsotaan riita-asioissa tapahtuneen myös, jos Vastapuoli ei lainkaan vastaa Jäsenen esittämään vaatimukseen. Tällöin Oikeusturvatapahtuman katsotaan tapahtuneen 30 päivän kuluttua vaatimuksen esittämisestä.

Hallintoasioissa hetkeä, jolloin on tehty Jäsentä koskeva päätös, joka on riitautettavissa hallinto-oikeusprosessilla.

Työtuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa hetkeä, jolloin työ-/virkaehtosopimuksen mukaiset keskusneuvottelut tai liittotason neuvottelut ovat päättyneet erimielisinä.

Rikosasioissa syytteen nostamishetkeä. Syyte on nostettu, kun syyttäjän tai asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan tai syyttäjä on antanut haasteen tiedoksi.

Työtapaturma- ja ammattitautiasioissa hetkeä, jolloin vakuutuskorvausta koskeva vakuutuslaitoksen päätös on tehty.

Kyseessä on yksi Oikeusturvatapahtuma silloin, kun Jäsenellä on useita Oikeudenkäyntiasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

2 Oikeusturvan piirissä olevat Jäsenet

Oikeusturvan piirissä ovat toisen palveluksessa työ- tai virkasuhteessa olevat Jäsenet sekä itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivat Jäsenet, joiden palveluksessa ei ole työntekijöitä. Oikeusturvan piirissä ovat myös Jäsenet, jotka

ovat hakeneet työ- tai virkasuhteeseen toisen palvelukseen.

Oikeusturvan piirissä ovat myös päätoimisessa luottamustoimessa kuten kansanedustajana, ministerinä, pormestarina tai apulaispormestarina työskentelevät Jäsenet.

Ei-työsuhteinen toimitusjohtaja on Oikeusturvan piirissä toisen palveluksessa olevana, ei kuitenkaan, jos toimitusjohtajan yksin tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa omistamien osakkeiden tuottama äänivalta on yli 50 % yhtiössä käytävästä äänivallasta.

Yhtiön päätoimisena hallituksen puheenjohtajana toimiva Jäsen ei ole Oikeusturvan piirissä puheenjohtajan ominaisuudessa.

Edellytyksenä Oikeusturvan saamiselle on, että Jäsenellä ei ole erääntyneitä jäsenmaksuja maksamatta. Oikeusturva voidaan myöntää Jäsenelle vasta, kun tämä on maksanut erääntyneet jäsenmaksunsa.

Jäseneksi liittyneelle Oikeusturva voidaan myöntää, kun Liiton hallitus on hyväksynyt hänet Jäseneksi ja kun hän on maksanut ensimmäisen jäsenmaksulaskun.

3 Oikeusturvan piirissä olevat asiat

Oikeusturvan piirissä ovat Oikeudenkäyntiasiat, joissa Liitto katsoo Oikeusturvan myöntämisen asian laatuun nähden tarkoituksenmukaiseksi.

Liitto voi myös katsoa asian kuuluvan Oikeusturvan piiriin näistä ehdoista poiketen, mikäli se on yksittäistapauksessa perusteltua.

Oikeusturva voidaan myöntää Jäsenen jäsenyyden voimassaoloaikana tai enintään kuusi kuukautta ennen jäsenyyden alkamista tapahtuneiden Oikeusturvatapahtumien perusteella. Oikeusturvatapahtuman taustalla olevat tapahtumat ja seikat ovat voineet tapahtua jo aiemmin.

Oikeusturvan piirissä ovat ulkomailla tapahtuvat työsuoritukset kaikkialla maailmassa, jos kysymys on suomalaisen työnantajan ja Jäsenen välisestä työ- tai virkasuhteesta ja siitä aiheutuvat riidat kuuluvat käsiteltäviksi Suomessa.

Työ- ja virkasuhteisiin liittyvät rikosasiat, joissa Jäsen on rikoksesta epäiltynä tai vastaajana, ovat Oikeusturvan piirissä, jos ne eivät koske Jäsenen tahallista tekoa, törkeää huolimattomuutta tai törkeää varomattomuutta.

Työ- ja virkasuhteisiin liittyvissä rikosasioissa, joissa Jäsen on asianomistajana, Oikeusturvan piirissä ovat rikosasian yhteydessä esitettävät korvausvaatimukset, mutta ei rikosasia muilta osin.

Oikeusturvan piirissä ovat myös virkasuhteita koskevien, oikeusprosessia edeltävien pakollisten oikaisuvaatimusten tekemisestä aiheutuneet kulut, kun itse Oikeudenkäyntiasia on Oikeusturvan piiriin kuuluva.

4 Oikeusturvan yleiset rajoitukset

Oikeusturvasta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa, paitsi jos kyse on Oikeudenkäyntiasiaa käsittelevän tuomioistuimen tekemän ennakkoratkaisupyynnön käsittelystä osana asiaa, johon Jäsenelle on myönnetty Oikeusturva.

Oikeusturvasta ei korvata Jäsenelle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. joka liittyy Jäsenen suorittamaan yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovuttamiseen tai hankkimiseen,
2. jossa tämän Oikeusturvan piirissä olevat Jäsenet ovat vastapuolina,
3. josta Jäsenelle aiheutuvat kulut korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta,

4. joka koskee konkurssin tai yrityksen saneerausmenettelyn johdosta päätettyä työ- tai virkasuhdetta,
5. joka koskee täytäntöönpanoa,
6. joka käsitellään ryhmäkanteena,
7. jossa on kysymys siitä, onko Jäsenen ilmoittamasta Oikeusturvatapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä Oikeusturvasta,
8. joka liittyy verotukseen.

5 Oikeusturvan määrä ja omavastuu sekä muut vähennykset

Jäsenen Oikeusturvan määrä ja omavastuu Oikeusturvatapahtumaa kohti määräytyvät tämän kohdan taulukon ja jäljempänä olevien ehtojen mukaisesti Jäsenen jäsenyyden keston perusteella.

Jäsenyyden kesto lasketaan Liiton jäsenrekisteriin merkitystä Jäsenen jäsenyyden alkamispäivästä Oikeusturvatapahtumaan asti.

Jäsenyys Oikeusturva Omavastuu

alle 1 v	10 000 eur	20 %
1-5 v	15 000 eur	15 %
5-10 v	17 500 eur	12 %
yli 10 v	20 000 eur	10 %

Oikeusturvasta korvataan enintään yllä olevan taulukon mukainen korvausmäärä. Arvonlisäveroa ei korvata erikseen vaan sen osuus sisältyy korvausmäärään.

Oikeusturvan määrä on kuitenkin Jäsenyyden kestosta riippumatta enintään 10 000 euroa ja omavastuu 20 %, jos Jäsen on antanut toimeksiannon Asiamiehelle olematta ensin yhteydessä Liiton toimihenkilöön. Kyseisissä tapauksissa Liitto voi harkintansa mukaan jättää Oikeusturvan myös kokonaan myöntämättä.

Jäsen voi käyttää Oikeusturvaa kolmen peräkkäisen kalenterivuoden aikana eri Oikeusturvatapahtumien perusteella yhteensä enintään yllä olevan taulukon mukaisen häntä koskevan korvausmäärän suuruisena. Korvausmäärä määräytyy sen mukaan, kuinka kauan jäsenyys

oli jatkunut ensimmäisen näistä Oikeusturvatapahtumista tapahtuessa.

Useita Jäseniä koskevissa asioissa Liiton korvausvelvollisuuden ylin raja syntyneistä kustannuksista on 100 000 euroa, jos yhdestä tai useammasta työtaistelutoimenpiteestä on aiheutunut useita Oikeudenkäyntiasioita taikka jos Jäsenten Oikeudenkäyntiasiat perustuvat saman työnantajan tai samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvien työnantajien taholta suoritettuihin työvoiman käytön vähentämistoimenpiteisiin, yhteistoimintavelvoitteen rikkomisiin tai Jäsenten oikeuksien loukkauksiin samassa tai samaan yhteyteen liittyvässä asiassa. Työnantajana pidetään virkamiesten osalta vastaavasti asianomaisia julkisyhteisöjä.

Korvattavan vahingon määrästä vähennetään näiden ehtojen mukainen Jäsenen omavastuu.

Korvattavan vahingon määrästä vähennetään kulukorvaus, jonka Jäsenen Vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan Jäsenelle, jos se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Jäsenen on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava Vastapuolelta korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos Jäsen jättää ilman perusteltua syytä vaatimatta Vastapuolelta kulujaan, Oikeusturvasta maksettavaa korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä.

Korvattavan vahingon määrästä vähennetään Jäsenen muun vakuutuksen tai järjestelyn perusteella saama korvaus niistä kuluista, jotka ovat näiden ehtojen perusteella korvattavia.

Omavastuu ja mahdolliset muut vähennykset vähennetään vahingon määrästä peräkkäisinä laskutoimituksina seuraavassa järjestyksessä:

- 1) omavastuu
- 2) muut vähennykset.

Esimerkkejä Oikeusturvan määrästä ja omavastuun vähentämisestä:

Jäsenen jäsenyys on Oikeusturvatapahtuman tapahtuessa jatkunut 6 vuotta. Jäsenen Oi-

keusturvan määrä on 15 000 euroa ja omavastuu 15 %.

Jäsenen hävittyä jutun oikeudessa hänen maksettavakseen on tullut yhteensä 17 000 euroa oikeudenkäyntikuluja. Jäsenen omavastuu on 2550 euroa, joten Oikeusturvasta maksetaan 14 450 euroa.

Jos oikeudenkäyntikulut olisivat olleet 13 000 euroa, omavastuu olisi ollut 1950 euroa. Tällöin Oikeusturvasta olisi maksettu 11 050 euroa.

Jos oikeudenkäyntikulut olisivat olleet 25 000 euroa, Oikeusturvasta olisi maksettu Jäsenen Oikeusturvan mukainen maksimikorvaus 15 000 euroa.

6 Korvattavat kulut

Oikeusturvan kohteena ovat Jäsenen vastuulle jäävät välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet juristiavun käyttämisestä asiassa, johon Jäsenelle on myönnetty Oikeusturva.

Oikeusturvasta korvataan myös Vastapuolelle maksettavaksi tuomitut oikeudenkäyntikulut Jäsenen Oikeusturvan määrän puitteissa.

Oikeusturvasta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään Suomen lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- tai oikeudenkäyntikuluista tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio Asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

Oikeusturvasta korvataan myös välttämättömät ja kohtuulliset Asiamiehen oikeudenkäyntiin matkustamisesta aiheutuneet matkakulut.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus tai korkein hallinto-oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määrärajan.

Tuomioistuinsovittelussa Oikeusturvasta korvataan kulut, jotka ovat syntyneet Asiamiehen käyttämisestä sovittelussa sekä sovittelijan mahdollisen asiantuntija-avustajan palkkioista ja kuluista sen perusteella, mikä on Jäsenen osuus riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettuna.

Välimiesmenettelyssä korvataan Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Välimiesten palkkioita ja kuluja ei korvata.

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin Jäsenen omasta intressistä taikka Jäsenellä on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tämän Oikeusturvan piirissä olevien kanssa, Oikeusturvasta korvataan vain Jäsenen osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

Jäsenellä ei ole oikeutta myöntää asiansa hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Liittoa sitovasti. Jäsenen Asiamiehelleen mahdollisesti maksama korvaus ei sido Liittoa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta, vaan Asiamiehen lasku tulee lähettää Liitolle korvauksen määrittelyä varten.

7 Kustannukset, joita Oikeusturvasta ei korvata

Oikeusturvasta ei korvata

1. kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet asiassa, jossa ei ole tapahtunut Oikeusturvatapahtumaa tai jotka ovat aiheutuneet Oikeusturvatapahtumaa edeltäneistä toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä;
2. kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet sellaisesta riitaisen asian selvittelystä tai hoitamisesta, jonka seurauksena

- Jäsen perustellustikin luopuu vaatimuksistaan Vastapuolta kohtaan;
3. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta taikka turvaamistoimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia. Turvaamistoimenpiteen hakemisesta aiheutuvat kustannukset korvataan kuitenkin silloin, kun turvaamistoimi liittyy sitä haettaessa vireillä olevaan oikeudenkäyntiin ja sitä käsitellään samassa tuomioistuimessa pääasian kanssa ja tästä pääasian oikeudenkäynnistä maksetaan korvausta Oikeusturvasta. Turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia ei tällöinkään korvata;
  4. Jäsenen ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia;
  5. lisäkustannusta, joka aiheutuu Asiamiehen vaihtamisesta tai Jäsenen omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä;
  6. oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia;
  7. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esituttamisesta aiheutuvia kustannuksia;
  8. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä;
  9. kustannuksia, jotka Jäsen tai hänen Asiamiehensä ovat aiheuttaneet jättämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä, esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi tai muutoin pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudellaan oikeudenkäyntiä;
  10. kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka Jäsen tai hänen Asiamiehensä on aloittanut ilman, että Vastapuoli on antanut siihen aiheutta taikka jossa Jäsen tai hänen Asiamiehensä ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudella aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin;

11. välimiesten palkkioita tai kuluja;
12. laillisuusvalvojalle tehtävän kantelun laatimisesta aiheutuneita kustannuksia.

8 Oikeusturvan myöntäminen

Liiton toimihenkilö ilmoittaa Jäsenelle ja tämän Asiamiehelle Oikeusturvan myöntämisestä sekä Jäsenen Oikeusturvan määrän ja omavastuun siirtäessään Jäsenen Oikeudenkäyntiasian Asiamiehelle hoidettavaksi.

Jos Jäsen on antanut toimeksiannon Asiamiehelle olematta ensin yhteydessä Liiton toimihenkilöön, Jäsenen tai Asiamiehen tulee hakea Oikeusturvan myöntämistä Liiton toimihenkilöltä ja toimittaa tälle selvitys, josta käy ilmi Oikeusturvatapahtuman tapahtuminen sekä muut tiedot, joiden perusteella asia on Oikeusturvan piiriin kuuluva. Selvityksen saatuaan Liiton toimihenkilö ilmoittaa Jäsenelle ja tämän Asiamiehelle Oikeusturvan myöntämisestä sekä Jäsenen Oikeusturvan määrän ja omavastuun.

Oikeusturvan myöntäminen edellyttää, että Jäsen tai tämän Asiamies on yhteydessä Liittoon ennen kuin asian hoitamisesta aiheutuu oikeudenkäyntikuluja.

Mikäli Oikeusturvaa ei myönnetä, Liiton toimihenkilö antaa Jäsenelle tämän pyynnöstä kirjallisen päätöksen 14 päivän kuluessa siitä, kun jäsen on päätöstä pyytänyt.

9 Korvauksen maksamisen ajankohta ja korvaamistapa

Liitto maksaa korvauksen Jäsenen vastuulle jäävistä asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, kun Oikeudenkäyntiasia on päätynyt eli kun asia ratkaistu tuomioistuimen tai välimiesoikeuden lainvoimaisella päätöksellä tai sovinnolla.

Jos kuitenkin Oikeudenkäyntiasian käsittely jatkuu ylemmän oikeusasteen tuomioistuimessa ja Jäsenen Asiamies laskuttaa Jäseneltä alemman oikeusasteen käsittelyn kuluja ennen Oikeudenkäyntiasian päättymistä, Liitto voi Jä-

senen hakemuksesta maksaa ennakkokorvauksen Jäsenelle näiden kulujen perusteella. Omavastuuosuutensa Asiamiehen kuluista Jäsen maksaa itse. Jos tällaisessa asiassa ylemmän oikeusasteen tuomioistuin määrää Oikeudenkäyntiasian päättyessä Vastapuolen maksamaan Jäsenen oikeudenkäyntikulut, Jäsen palauttaa Liitolle Liiton maksaman ennakkokorvauksen. Jos kulut jäävät Jäsenen vastuulle, ennakkokorvaus vähennetään mahdollisesta myöhemmin maksettavasta korvauksesta.

Muissa kuin työtuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa:

-Liitto maksaa korvauksen tai ennakkokorvauksen Jäsenelle, kun tämä on oikeusturvapäätökseen liitettyjen ohjeiden mukaisesti hakenut korvausta ja toimittanut Liitolle ohjeiden mukaiset selvitykset hänelle maksettaviksi tulleista kuluista.

-Jäsen vastaa itse maksettavakseen tulleiden kulujen maksamisesta niille tahoille, joille hän on velvollinen ne maksamaan.

-Jäsenen tulee hakea korvausta Liitolta vuoden kuluessa Oikeudenkäyntiasian päättymisestä. Liitto ei maksa korvausta tätä myöhemmin tehdyn hakemuksen perusteella.

Työtuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa:

-Liitto maksaa kulut kokonaisuudessaan suoraan Asiamiehelle sekä neuvottelujärjestölle, jonka nimissä kanne on nostettu ja joka on maksanut kulut Vastapuolelle ja tuomioistuimelle.

-Liitto laskuttaa Jäseneltä sen osuuden kuluista, joka jää Jäsenen omalle vastuulle Jäsenen Oikeusturvan määrän ja omavastuun huomioimisen jälkeen.

-Ryhtymällä oikeusprosessiin Jäsen sitoutuu maksamaan Liitolle sen osuuden kuluista, jota ei korvata Oikeusturvasta.

10 Tiedonsaantioikeus

Liitolla on oikeus saada tiedot Oikeudenkäyntiasian etenemisestä sekä tuomioistuimen tai välimiesoikeuden antama ratkaisu tai asiassa solmittu sovintosopimus.

11 Oikeusturvapäätöksestä valittaminen

Jäsen voi valittaa Liiton toimihenkilön tekemästä kielteisestä Oikeusturvapäätöksestä Liiton toiminnanjohtajalle. Toiminnanjohtajan tekemästä päätöksestä ei voi valittaa.

12 Ehtojen voimaantulo ja muuttaminen

Nämä ehdot tulevat voimaan 13.11.2023.

Liitto varaa oikeuden muuttaa näitä Oikeusturvan ehtoja. Uusia ehtoja noudatetaan siitä päivästä lukien, jona ne on julkaistu Liiton verkkosivuilla. Ennen muutoksen voimaantuloa myönnettyyn Oikeusturvaan sovelletaan myöntämishetkellä voimassa olleita Oikeusturvan ehtoja.